

Raport z ewaluacji wewnętrznej

rok szkolny 2011/2012

WYKORZYSTANIE POMOCY DYDAKTYCZNYCH W REALIZACJI
PROGRAMU NAUCZANIA W GIMNAZJUM

30.08.2012

OBSZAR 4

**Zarządzanie zapewnia szkole lub placówce funkcjonowanie zgodne z
przyjętą koncepcją jej rozwoju**

WYMAGANIE 4.3.

**Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i
wyposażenie**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324) podstawowym narzędziem tego nadzoru mającym wpływ na jakość kształcenia i rozwój szkół i placówek oświatowych jest ewaluacja

Przedmiot ewaluacji:

*WYKORZYSTANIE POMOCY DYDAKTYCZNYCH W REALIZACJI PROGRAMU
NAUCZANIA*

Pytania kluczowe:

- Czy nauczyciele skutecznie korzystają z pomocy dydaktycznych w prawidłowej i pełnej realizacji programu nauczania
- W jakim stopniu wykorzystywane są pomoce multimedialne

Kryterium ewaluacji:

- Podejmowane są skuteczne działania wzbogacające wyposażenie szkoły
- Wyposażenie szkoły umożliwia realizowanie przyjętych w szkole programów nauczania

Metody badawcze:

- Ankieta
- Wywiad z respondentem

Określenie próby badawczej:

- Nauczyciele gimnazjum
- Wybrani uczniowie
- Dyrekcja szkoły

Badanie ankietowe zostały przeprowadzone wśród nauczycieli naszego gimnazjum.

Otrzymano 10 wypełnionych ankiet, które zawierały osiem pytań: siedem zamkniętych oraz jedno otwarte.

Drugie badanie ankietowe zostało przeprowadzone wśród 40 uczniów gimnazjum. Ankieta zawierała sześć pytań, w tym jedno otwarte.

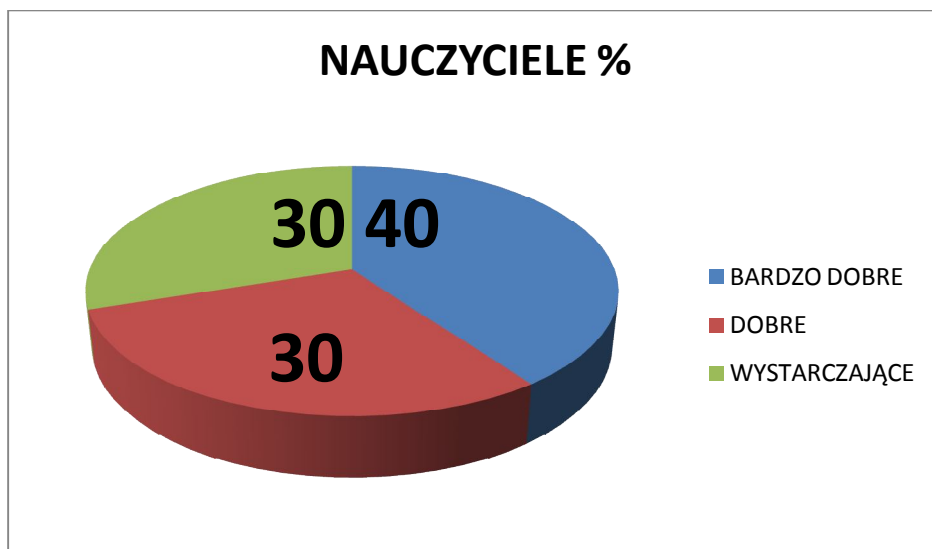
Wyniki analizy ankiet ewaluacyjnych

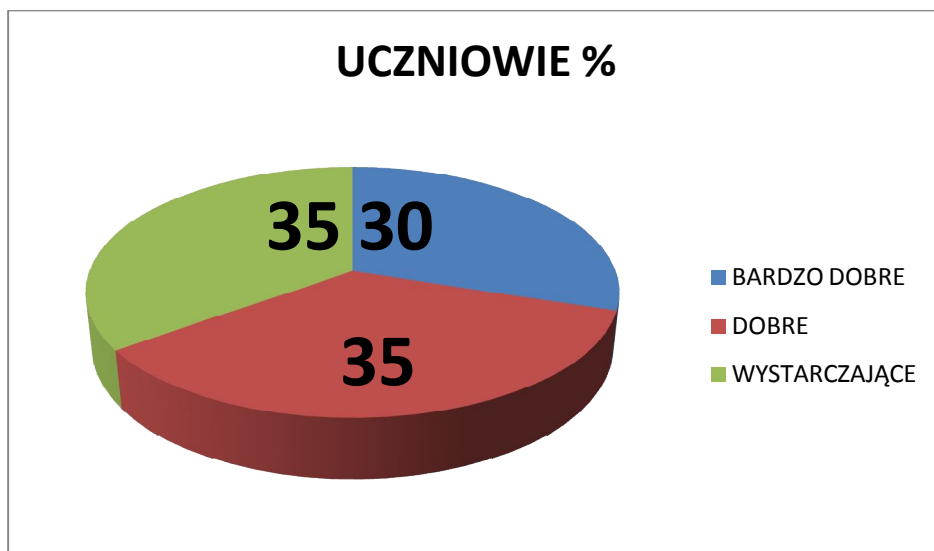
1. Jak oceniasz wyposażenie szkoły w podstawowe pomoce naukowe?

Uczniowie jak i nauczyciele zaznaczali tutaj tylko jedną odpowiedź, z następujących:

- Bardzo dobre
- Dobre
- Wystarczające
- Ubogie
- Złe

Wyniki kształtują się następująco:

Odpowiedzi obu grup ankietowanych są bardzo zbliżone. Minimalnie lepiej wyposażenie szkoły postrzegają nauczyciele – bardzo dobre wskazało o 10% więcej respondentów.

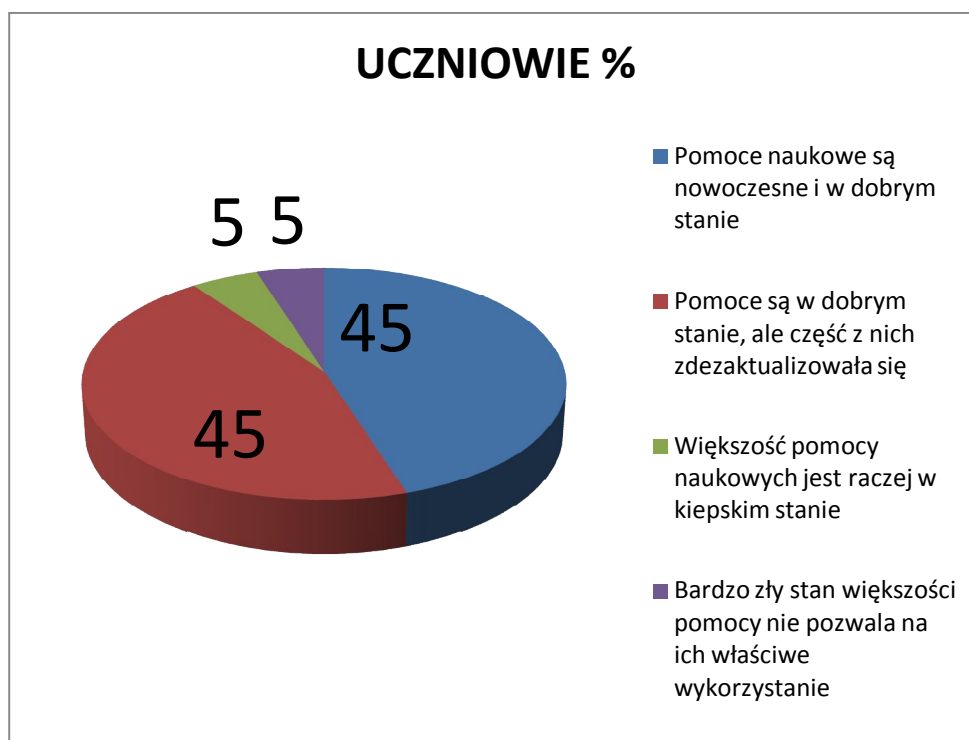
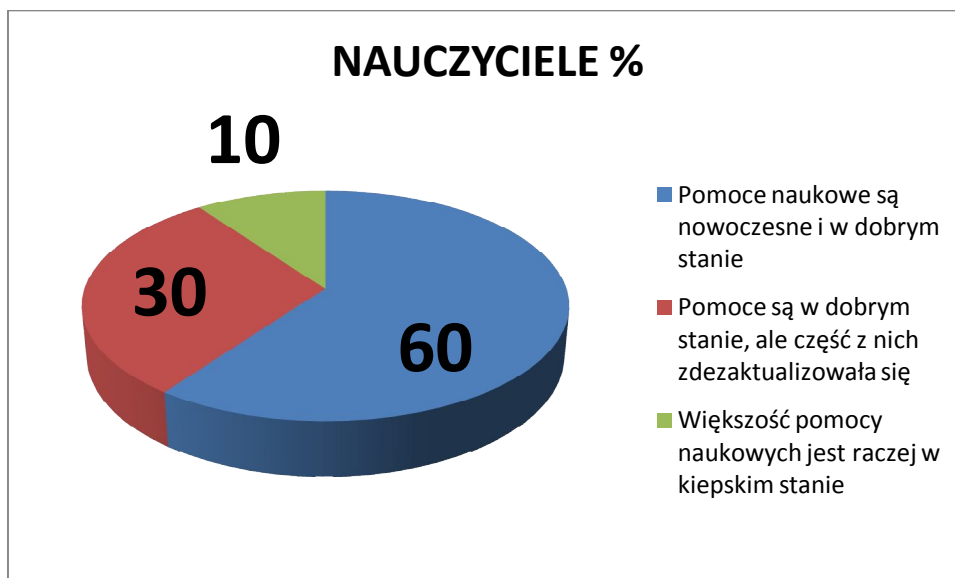
Nikt nie wskazał odpowiedzi *ubogie* lub *złe*, co niewątpliwie dobrze świadczy o wyposażeniu naszej szkoły.

2. Jak oceniasz stan pomocy naukowych do zajęć edukacyjnych?

W tym pytaniu respondenci mogli wybrać tylko jedną odpowiedź z następujących:

- Pomoce naukowe są nowoczesne i w dobrym stanie
- Pomoce są w dobrym stanie, ale część z nich zdezaktualizowała się
- Większość pomocy naukowych jest raczej w kiepskim stanie
- Bardzo zły stan większości pomocy nie pozwala na ich właściwe wykorzystanie
- Brakuje większości przydatnych pomocy naukowych
- Nie wiem, jakie pomoce naukowe są w mojej szkole

Uzyskano następujące wyniki:

W tym pytaniu wyniki nie są już tak zadowalające, zwłaszcza wśród uczniów.

Aż 45 % zauważa, że część pomocy dydaktycznych uległa dezaktualizacji. Uczniowie również wskazali na kiepski i zły stan pomocy, jednak były to pojedyncze osoby.

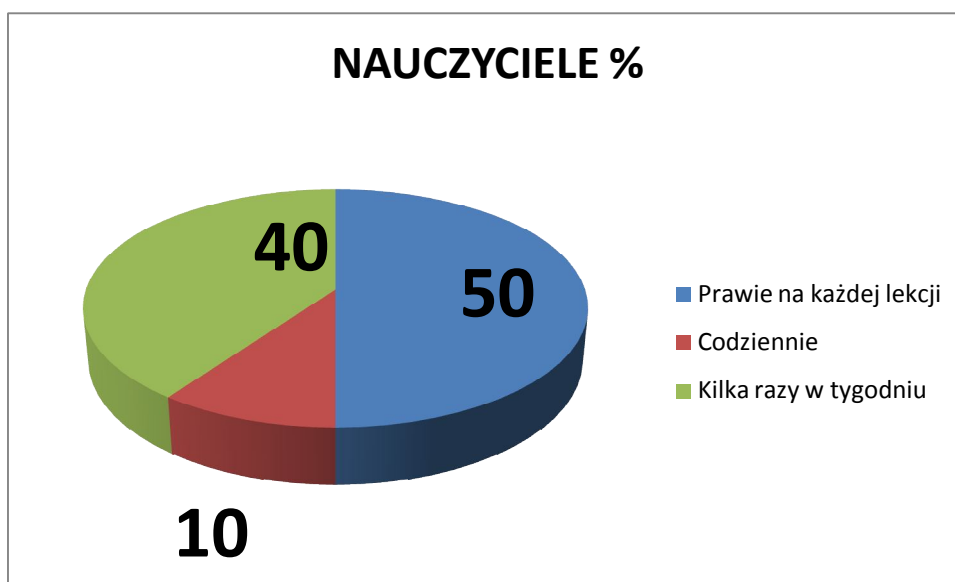
Z analizy odpowiedzi wynika, że nauczyciele powinni na początku roku szkolnego dokonać przeglądu materiałów jakimi dysponują, a następnie pozbyć się przestarzałych i zakupić nowe pomoce, które będą efektywniej wspierać procesy dydaktyczne.

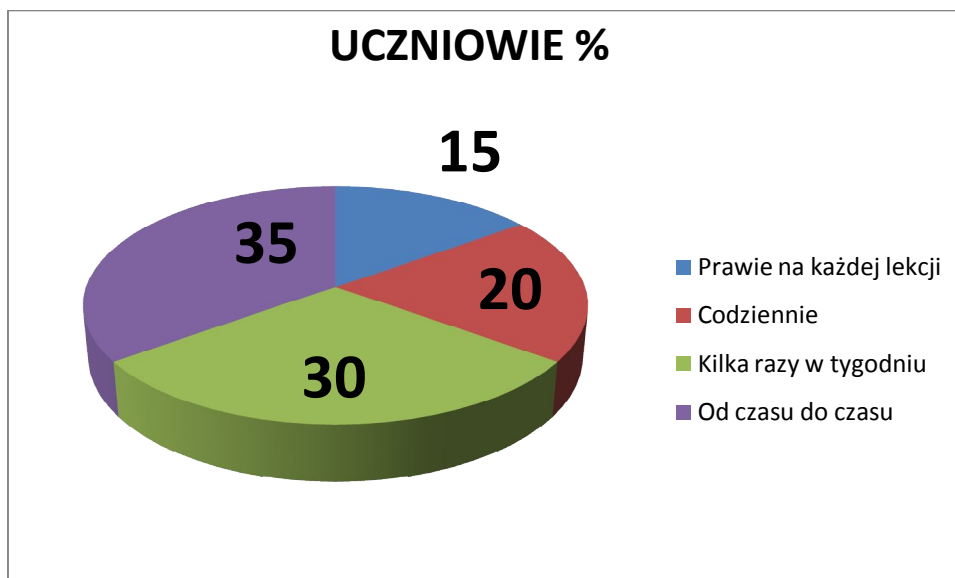
3. Jak często wykorzystuje Pan/Pani pomoce dydaktyczne na lekcjach ?/ Jak często nauczyciel wykorzystuje pomoce dydaktyczne na lekcjach?

Respondenci zakreślali tylko jedną odpowiedź z następujących:

- Prawie na każdej lekcji
- Codziennie
- Kilka razy w tygodniu
- Od czasu do czasu
- Bardzo rzadko

Uzyskano następujące wyniki

Odpowiedzi nauczycieli oraz uczniów różnią się bardzo między sobą. Aż o 35% więcej nauczycieli odpowiedziało, że korzysta z pomocy prawie na każdej lekcji. Żaden z nich nie udzielił odpowiedzi *od czasu do czasu* co zostało zauważone przez 35 % uczniów.

Tutaj jednak różnica może wynikać z tego, iż nie wszyscy nauczyciele mają codzienne zajęcia z tą samą klasą a także to, że nie wszyscy nauczyciele pracują 5 dni w tygodniu.

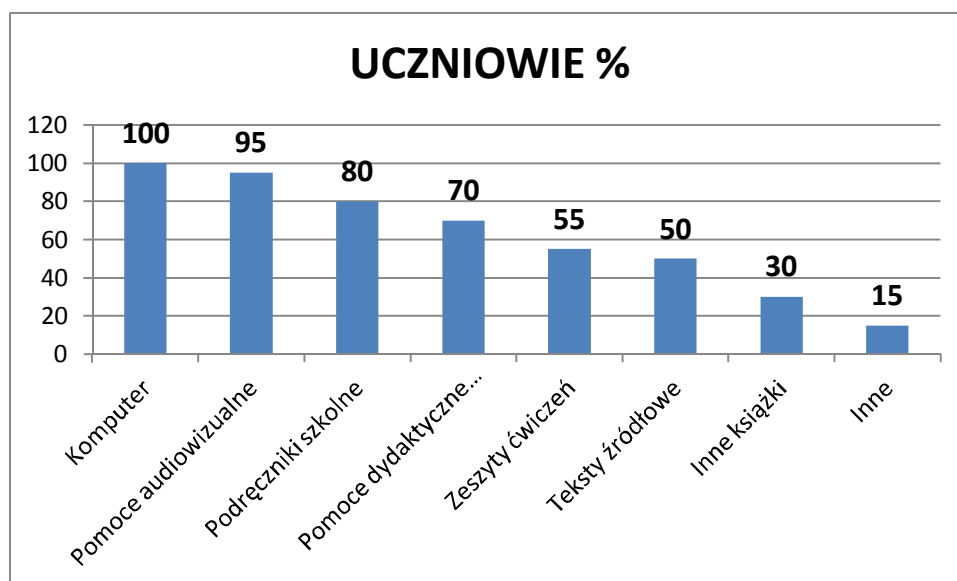
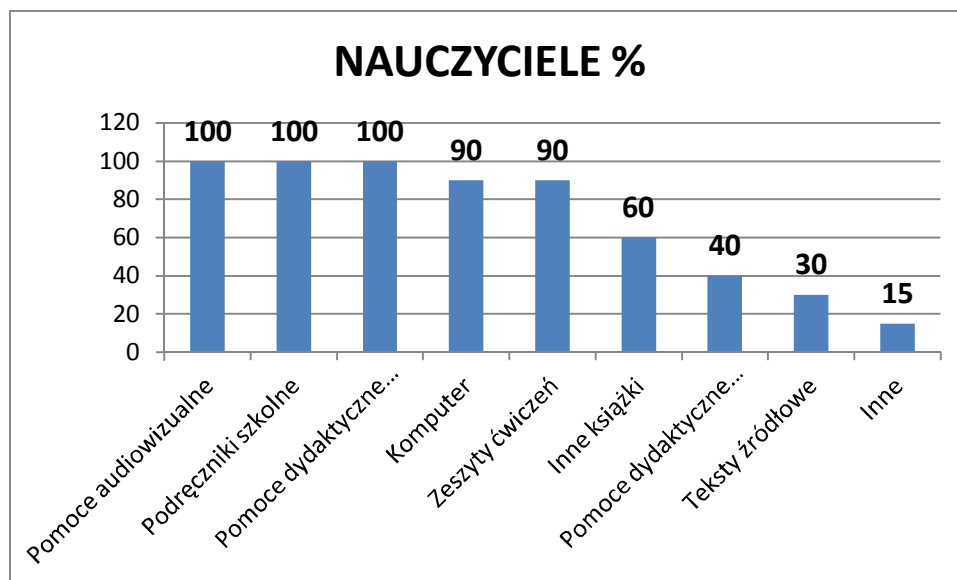
4. Jakie pomoce wykorzystuje Pan(i) na swoich lekcjach? / Jakie pomoce nauczyciel wykorzystuje na swoich lekcjach?

W tym pytaniu można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź z następujących:

- Komputer
- Pomoce audiowizualne (multimedialne)
- Podręczniki szkolne
- Zeszyty ćwiczeń
- Inne książki
- Teksty źródłowe
- Pomoce dydaktyczne używane do pokazu i demonstracji
- Pomoce dydaktyczne używane do ćwiczeń uczniowskich

- Instrukcje ćwiczeń dla uczniów
- Plansze, obrazki
- Inne pomoce. Jakie?

Wyniki:

Wyniki powyższych odpowiedzi są zadowalające. Wszyscy nauczyciele w naszej szkole korzystają z pomocy multimedialnych. Wielu korzysta z pomocy dydaktycznych służących do pokazu i demonstracji.

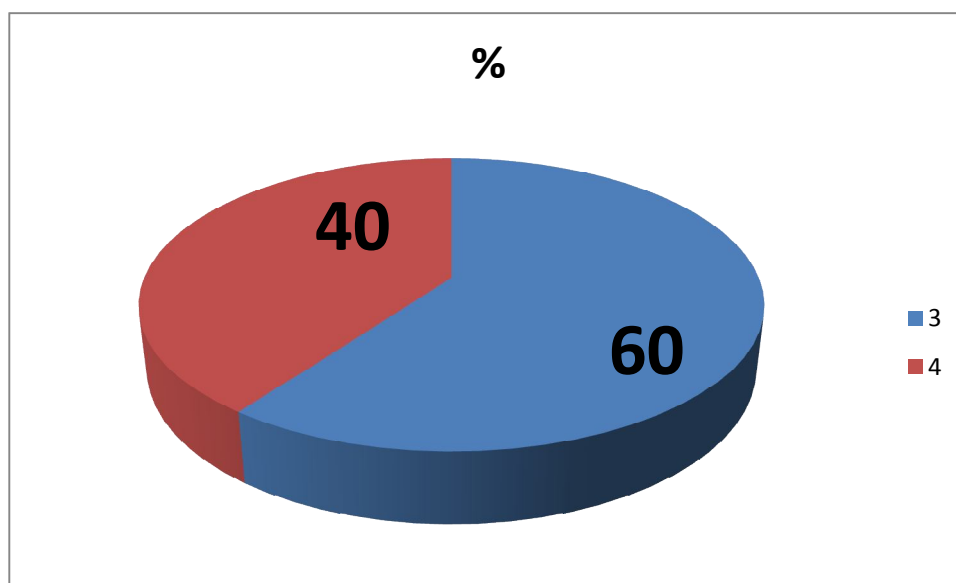
Wśród *innych* zostały wskazane mapy, modele oraz instrumenty muzyczne.

Następne dwa pytania zadano wyłącznie nauczycielom.

5. Jak ocenia Pan(i) swoje zaangażowanie we wzbogacaniu swojego warsztatu pracy (pracownia, gazetki, pomoce dydaktyczne, ...)

Nauczyciele zaznaczali tutaj tylko jedną odpowiedź w wybranym punkcie skali

Cyfra 5 oznaczała największe zaangażowanie, a 1 najmniejsze.

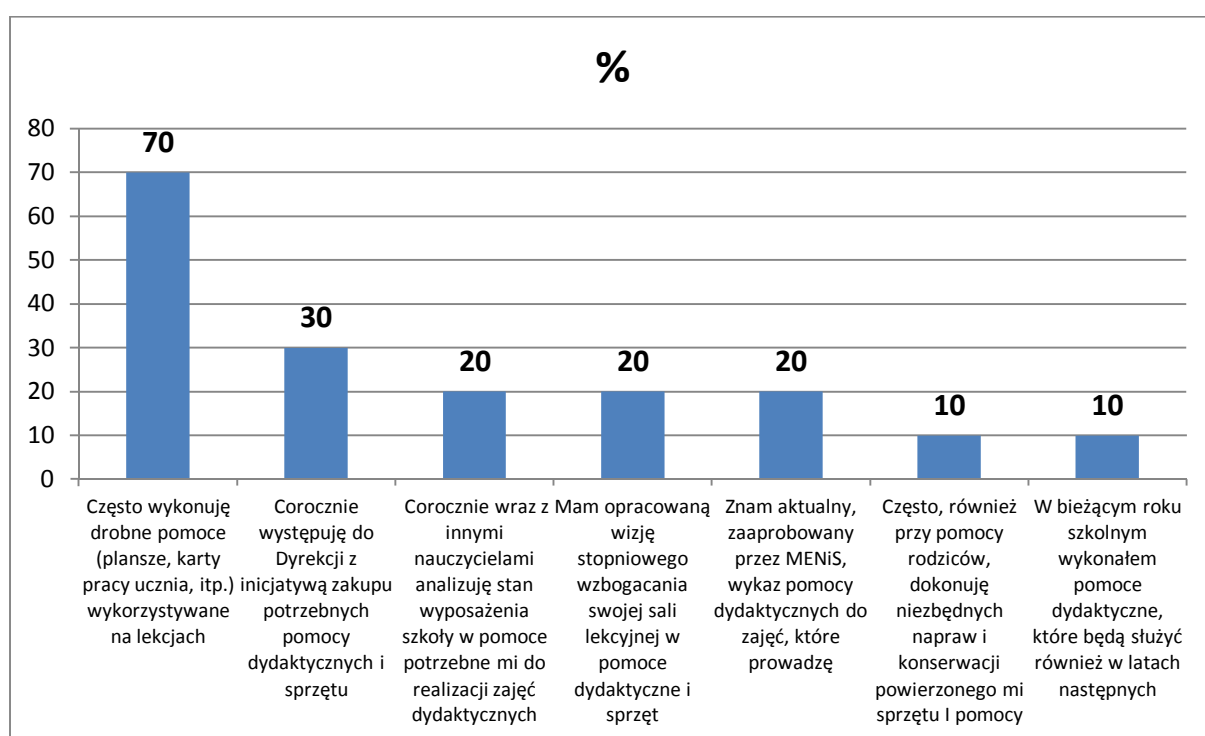
Niestety nikt nie wskazał najwyższej cyfry 5, ale też najniższych 2 i 1.

6. Jaki jest Pana(i) udział we wzbogacaniu bazy dydaktycznej szkoły ?

Respondenci mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź z następujących:

- Często wykonuję drobne pomoce (plansze, karty pracy ucznia, itp.) wykorzystywane na lekcjach
- Corocznie występuję do dyrekcji z inicjatywą zakupu potrzebnych pomocy dydaktycznych i sprzętu
- Corocznie wraz z innymi nauczycielami analizuję stan wyposażenia szkoły w pomoce potrzebne mi do realizacji zajęć dydaktycznych
- Mam opracowaną wizję stopniowego wzbogacania swojej sali lekcyjnej w pomoce dydaktyczne i sprzęt

- Znam aktualny, zaaprobowany przez MENiS, wykaz pomocy dydaktycznych do zajęć, które prowadzę
- Często, również przy pomocy rodziców, dokonuję niezbędnych napraw i konserwacji powierzonego mi sprzętu i pomocy
- W bieżącym roku szkolnym wykonałem pomoce dydaktyczne, które będą służyć również w latach następnych
- W bieżącym roku szkolnym znalazłem(am) sponsora, który przekazał szkole pomoce dydaktyczne

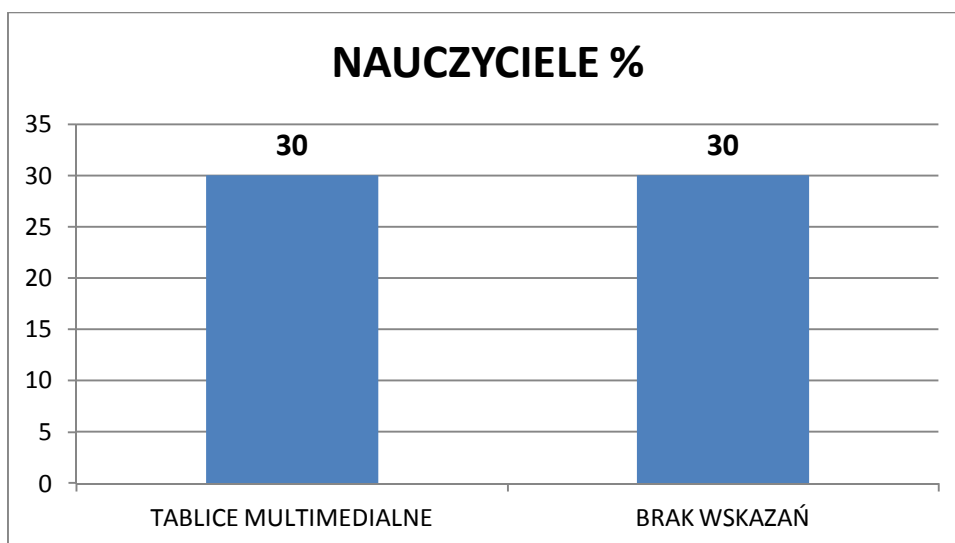

Niewątpliwie pozytywne jest to, iż tak wielu nauczycieli wykazuje się własną inwencją w tworzeniu pomocy dydaktycznych.

7. Jakie pomoce naukowe powinny się jeszcze znaleźć w szkolnych pracowniach?(nr 5 w ankiecie dla uczniów)

Można było tu wymieniać więcej niż jedną pomoc.

Wyniki:

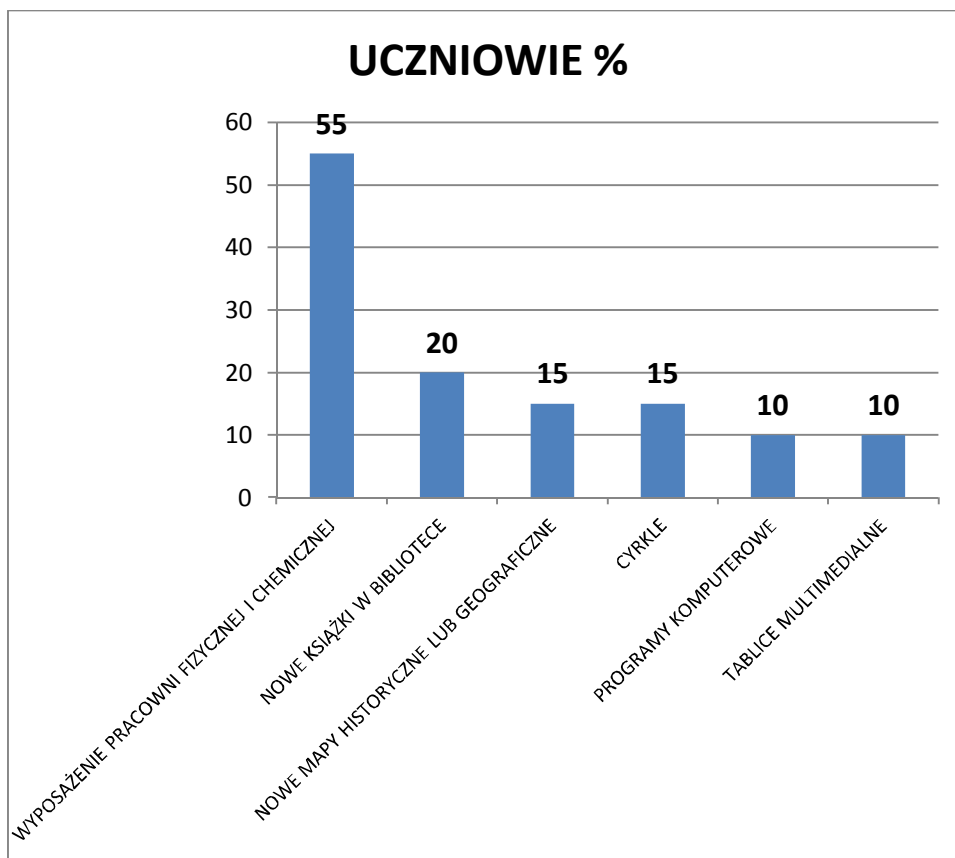

Najwięcej respondentów wskazało na tablice multimedialne, co w połączeniu z lipcowym szkoleniem dowodzi, że warto zainwestować w ww. pomoc dydaktyczną i spora część pedagogicznego chce korzystać z ww. pomocy.

Wśród *innych* nauczyciele wymienili:

- układ okresowy
- fartuchy i okulary ochronne dla uczniów
- mapy
- modele
- głośniki
- instrumenty muzyczne takie jak cymbały, pianino (które będzie można nastroić), metronom

Aż 30 % nauczycieli nie wskazało żadnej potrzebnej pomocy dydaktycznej. Może to świadczyć, że dysponują już wystarczającą ilością pomocy dydaktycznych, lub nie ma koncepcji rozbudowy warsztatu pracy.

Widać tutaj jak bardzo potrzebne są inwestycje w wyposażenie pracowni chemiczno-fizycznej w nowe pomoce dydaktyczne.

Wśród *innych* wymieniono:

- Układ okresowy
- Model szkieletu ludzkiego
- Wskaźnik
- Tablety
- Zestaw do malowania
- Filmy
- Klimatyzacja
- Zbiorniki z wodą

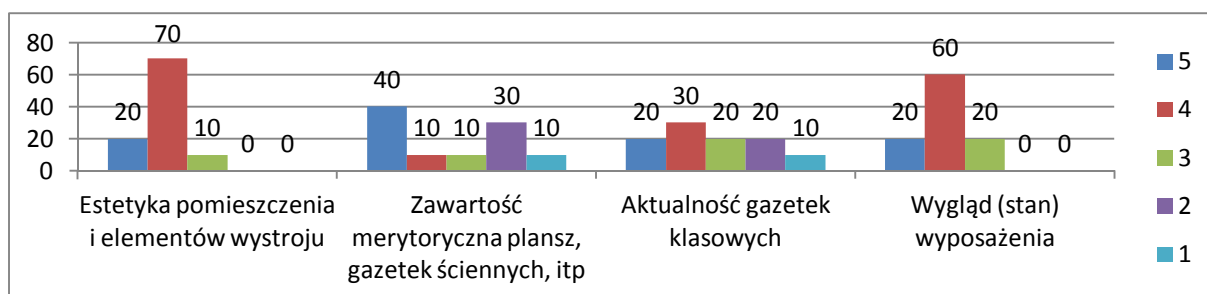
8. W jakim stopniu wystrój klas sprzyja nauce? (nr 6 w ankiecie dla uczniów)

Nauczyciele oraz uczniowie wskazywali jedną odpowiedź w odpowiednim punkcie skali

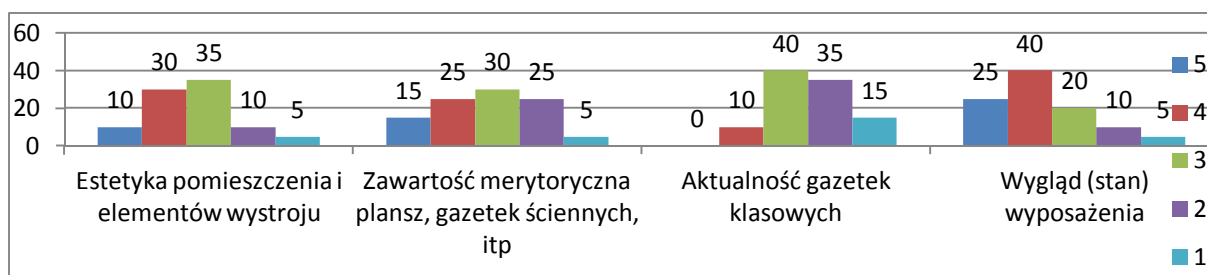
Cyfra 5 oznaczała największe oddziaływanie a 1 najmniejsze.

Wyniki:

NAUCZYCIELE

UCZNIOWIE

Dla nauczycieli w największym stopniu sprzyja nauce estetyka pomieszczenia i stan pomocy dydaktycznych (odpowiednio 90 i 80% odpowiedzi 4/5), a najmniejszym - zawartość merytoryczna gazetek klasowych (40% odpowiedzi 1/2).

Dla uczniów elementem najbardziej sprzyjającym nauce jest stan wyposażenia (65% odpowiedzi 4/5), a najmniej aktualność gazetek (50% odpowiedzi 1/2).

W ostatnim etapie ewaluacji skonfrontowano wyniki ankiet z wypowiedziami uzyskanymi podczas wywiadu z dyrekcją naszej szkoły. Panie dyrektor: Monika Wołyńska oraz Danuta Śpiewak przeprowadziły wiele obserwacji lekcji, stąd ich uwagi są niewątpliwie bardzo cenne.

Z wypowiedzi ww. osób wynika, że

- Stan pomocy dydaktycznych jest dobry lub bardzo dobry, jednak są elementy, które wymagają poprawy np. mapy
- Nauczyciele regularnie wykorzystują pomoce dydaktyczne podczas lekcji
- Często wykorzystywane są pomoce multimedialne, a komputer, czy rzutnik są w powszechnym użyciu
- Efektywność wykorzystania ww. pomocy jest wysoka
- Pomoce dydaktyczne jakie powinny znaleźć się w naszej szkole to: tablice multimedialne, tablice suchościeralne, tablety dla uczniów, odpowiednie oprogramowanie sprawdzające wiedzę i umiejętności, ujednolicone słowniki języków obcych
- Dyrektor Monika Wołyńska zaproponowała stworzenie bazy pomocy dydaktycznych np. w formie pliku w komputerze nauczycielskim

Podsumowanie

Wnioski:

- Szkoła w wysokim stopniu dysponuje pomocami dydaktycznymi pozwalającymi na realizowanie przyjętych programów nauczania
- Sprzęt będący w posiadaniu szkoły jest udostępniany i w większości przypadków optymalnie wykorzystany
- Nauczyciele regularnie korzystają z pomocy multimedialnych, komputerów, rzutników oraz robią to efektywnie.
- Niestety część pomocy dydaktycznych jest przestarzała.
- Stan pomocy dydaktycznych odgrywa bardzo ważną rolę w procesie dydaktycznym, natomiast nie należy wyolbrzymiać roli gazetek klasowych
- Wielu nauczycieli samodzielnie wykonuje pomoce dydaktyczne lub zdobywa je we własnym zakresie.

Zalecenia:

- Konieczne jest pilne dosprzętowanie pracowni fizyczno-chemicznej
- Nauczyciele poszczególnych przedmiotów przed planowaniem najbliższych zakupów sprzętu muszą się wziąć pod uwagę wyniki pytania siódmego
- Powinien być prowadzony stały monitoring wykorzystania sprzętu szkolnego oraz zapotrzebowania na nowy z godnie z pojawiającymi się potrzebami
- Należy stworzyć bazę pomocy dydaktycznych, tak aby nauczyciele byli świadomi jakim wyposażeniem dysponuje szkoła
- Posiadane i pozyskiwane zasoby szkoły powinny służyć nie tylko zajęciom obowiązkowym, ale i pozalekcyjnym
- Należy śledzić programy unijne lub innych organizacji umożliwiające uzyskanie dodatkowych funduszy

Autor:

Piotr Kmiecik